

Henvendelse om offentlig anskaffelse - Metro til sjøs

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Trøndelag fylkeskommune

Møtedato

14.06.2022

Saknr

30/22

Saksbehandler Helene Hvidsten

Arkivkode FE - 033

Arkivsaknr 20/211 - 21

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget ber fylkesdirektøren gi en orientering om følgende:

- Hvordan sikrer fylkeskommunen likebehandling av tilbydere ved anbudskonkurranser?
- Hvordan sikrer fylkeskommunen at innsynskrav håndteres i tråd med offentleglova og regler om innsyn?

Vedlegg

Konkurransesgrunnlag

Klage Metro til Sjøs

Svar på klage på tildeling cDynamics

Klage over avslag på innsyn - opphevelse og hjemsendelse for ny vurdering

Bakgrunn for saken

Kontrollutvalget har mottatt en henvendelse fra konsulentselskapet cDynamics som blant annet driver med skipsdesign. Selskapet var en av to tilbydere til fylkeskommunes anbudskonkurranse Nullutslipps Metro til sjøs: kartlegging av og løsninger på utfordringer ved mindre rutegående fartøy. Det andre selskapet i konkurransen var Metro Opus AS, som ble tildelt oppdraget. cDynamics mener det er foretatt feil i vurderingen av tilbydere. De mener at fylkeskommunen ikke har opptrådt i tråd med anskaffelsesregelverkets prinsipper der oppdragsgiver skal opptre i samsvar med grunnleggende prinsipper om konkurranse, likebehandling, forutberegnelighet, etterprøvnbarhet og forholdsmessighet, jf. anskaffelsesloven § 4.

Utdrag fra konkurransegrunnlaget:

«I Trøndelag er sjøtransporten viktig og en livsnerve for mange. Ved å knytte øysamfunn sammen med hverandre og fastlandet skapes grunnlag for et balansert og sammenhengende bo- og arbeidsmarked. Det er dokumentert at den norske havbruksnæringen har potensial for en femdobling av volumet de nærmeste årene ... Dette medfører at det må forventes at etterspørselen etter mobilitet langs kysten kan komme til å øke vesentlig i årene som kommer. Både ferge og hurtigbåttilbudet er befengte med høye kostnader og svært høye klimagassutslipp. Forutsetningen for å kunne utvide tilbudet er derfor at det utvikles billigere og renere løsninger for sjøtransport- Fylkeskommunen med sin innkjøpsmakt kan være utløsende for en slik utvikling»

Fra konkurransegrunnlaget fremgår det at følgende tildelingskriterier ble vektlagt:

- Tilbyders ideskisse: 60 %
- Gjennomføringsevne: 20 %
- Pris: 20 %

cDynamics har klaget på avgjørelsen og viser til fylkeskommunens klagesvar hvor det argumenteres med at det er en «Transportløsningskonkurranse» og ikke en «Skipsdesignkonkurranse». cDynamics mener dette er en justering av vurderingskriteriene i etterkant av konkurransen, da skipsdesign var et sentralt kriteriene i konkurransegrunnlaget. Selskapet viser også til fylkeskommunens manglende åpenhet i saken, ettersom utvalget fikk

delvis innsyn i Metro Opus AS sitt konkurransegrunnlag i form av et svært sladdet dokument. Selskapet klaget dette inn til Statsforvalteren, som fattet følgende vedtak:
«Fylkeskommunens avslag på krav om innsyn oppheves og hjemsendes for ny vurdering.»

Henvendelser til kontrollutvalget

Når kontrollutvalget mottar henvendelser fra innbyggere, politikere - eller i dette tilfellet selskap, som mener de har en sak for kontrollutvalget, må utvalget vurdere hvordan henvendelsen skal håndteres. Kontrollutvalget har i utgangspunktet et vidt mandat til å behandle saker som omhandler fylkeskommunens virksomhet. Det kontrollutvalget ikke kan gjøre er å endre eller oppheve vedtak truffet av folkevalgte organer, eller som her, enkeltvedtak truffet av et fylkeskommunalt forvaltningsorgan. Dette følger også av kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften, jf. § 1.

Med andre ord skal ikke kontrollutvalget ta stilling til anbudskonkurransen og om tildelingen har skjedd i tråd med tildelingskriterier og regelverk. Dette ligger til Klagenemda for offentlige anskaffelser (KOFA) å vurdere.

Likevel kan enkeltsaker være gode utgangspunkt for å undersøke hvordan fylkeskommunen håndterer et område på systemnivå. Det er også viktig å være klar over at henvendelser angående enkeltsaker kan være signal om utfordringer og mangler i fylkeskommunen som kontrollutvalget bør følge opp.

Vurdering

Med bakgrunn i henvendelsen er det særlig to områder kontrollutvalget kan vurdere å undersøke:

- Offentlige anskaffelser og anbudskonkurranser:
  - Hvordan sikrer fylkeskommunen likebehandling av tilbydere ved anbudskonkurranser?
- Innsynskrav og fylkeskommunens håndtering av disse:
  - Hvordan sikrer fylkeskommunen at innsynskrav håndteres i tråd med offentliglova og regler om innsyn?

Utvalget kan be fylkesdirektøren orientere om et eller begge de to overnevnte punktene, med utgangspunkt i henvendelsen fra cDynamics.

Offentlige anskaffelser er et område som er satt opp på kontrollutvalgets uprioriterte liste over forvaltningsrevisjoner for perioden 2020 - 2024. Området kan derfor også være aktuelt for forvaltningsrevisjon.

Konklusjon

Det er flere forhold som tilsier at kontrollutvalget bør se nærmere på innkjøpsområdet. Henvendelsen dreier seg om områder hvor det kan være risiko for svikt i system, rutiner og praksis. På bakgrunn av de opplysningene som er gitt i saken kan det stilles spørsmål ved tilliten til fylkeskommunes saksbehandling ved offentlige anskaffelser og ved fylkeskommunes vurdering av innsynskrav.

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å gå videre med saken enten ved å be fylkesdirektøren om en orientering, og/eller ved å bestille en forvaltningsrevisjon av offentlige anskaffelser.